■ Датычыцца кожнага

БЕЗ ЭМОЦЫЙ І АСУДЖЭННЯ

Што трэба, каб хворы на СНІД стаў на ўлік і пачаў лячэнне

Што ставяць сабе за мэту грамадскія арганізацыі, якія актыўна прыцягваюць у прафілактыку ВІЧ/СНІДу фінансавыя сродкі замежных фондаў і арганізацый? Спыніць распаўсюджванне інфекцыі, вядома! Але якім чынам? Што такога робяць адзінкі, пакуль большасць працягвае... спакойна спаць?

У Расіі абмежавалі грамадскую ініцыятыву па прафілактыцы ВІЧ. У выніку там пачаўся рост распаўсюджвання інфекцыі, аб чым зараз актыўна пішуць СМІ суседняй краіны. Беларусі ўдаецца захоўваць стабільную сітуацыю дзякуючы велізарным намаганням у тым ліку недзяржаўных грамадскіх арганізацый. Яны ахапілі сёння прафілактычнымі паслугамі больш за 5 тысяч жанчын — прадстаўніц секс-бізнесу, каля 6 тысяч мужчын, якія мелі секс з мужчынамі, і звыш 40 тысяч спажыўцоў ін'екцыйных наркотыкаў. Аднак літаральна праз пару гадоў сітуацыя можа змяніцца да горшага...

Перамагчы эпідэмію сёння — гэта значыць дабіцца «трох 90». Каб 90 працэнтаў людзей з ВІЧ ведалі пра свой статус (у нас сёння, паводле ацэнкі, «у курсе» толькі 48 працэнтаў), каб 90 працэнтаў з гэтых 90 атрымлівалі лячэнне — антырэтравірусную тэрапію (у нас такіх толькі 48 працэнтаў), і каб яшчэ 90 працэнтаў з ліку апошніх лячыліся штодня і ўсё жыццё (толькі ў такім разе яны перастаюць быць крыніцай інфекцыі для іншых). Грамадскія арганізацыі дабіваюцца таго, каб чалавек не баяўся даведацца пра стан свайго здароўя, меў магчымасць пагаварыць з тымі, хто «ў тэме», і атрымліваў лячэнне.

Эпідсітуацыя паказвае, што не толькі групы рызыкі — спажыўцы ін'екцыйных наркотыкаў, мужчыны, якія маюць секс з мужчынамі, і жанчыны секс-бізнесу, — але і ў цэлым насельніцтва падвяргаюцца небяспецы заражэння ВІЧ-інфекцыяй. 60 працэнтаў інфіцыраваных заражаюцца палавым шляхам. Прычым у нас даўно няма ніводнай адміністрацыйнай тэрыторыі, дзе не было б выяўлена хоць бы аднаго выпадку. А ў Гродзенскай вобласці ёсць нават 85-гадовы мужчына, якому ўнук зрабіў недарэчны наркатычны «падарунак». Карацей, рызыкуюць усе.

У 2004 годзе наркотыкі і палавы шлях забяспечылі ў справе перадачы ВІЧ прапорцыю 50/50. З таго моманту ў групе рызыкі апынуліся ўсе, хто займаецца сексам. «Аднак рухаючым механізмам інфекцыі застаюцца наркаспажыўцы, сярод якіх фактычна кожны чацвёрты жыве з ВІЧ, — кажа **старшыня Беларускага грамадскага аб'яднання «Пазітыўны рух» Ірына СТАТКЕВІЧ**. — Мы займаемся праграмамі зніжэння шкоды, якія падтрымліваюць міжнародныя арганізацыі, у тым ліку Глабальны фонд па барацьбе з ВІЧ, туберкулёзам і малярыяй. Так з'явіліся пункты абмену шпрыцаў, з дапамогай якіх удалося ахапіць у Мінску спачатку 5 тысяч (пры тым, што па самых прыблізных падліках, у горадзе пражывае каля 30 тысяч наркаспажыўцоў), праз год з намі былі ўжо каля 12 тысяч, сёння — 17 тысяч (па краіне — 40 тысяч)... Гэтыя людзі не думаюць пра нейкія захворванні, яны не баяцца ВІЧ ці гепатыту С, а мы спрабуем данесці да іх інфармацыю пра гэту рызыку, звязаць з урачом-інфекцыяністам».

Да вырашэння праблемы распаўсюджвання ВІЧ грамадскія арганізацыі падключыліся ў канцы 1990-х, калі разам з дзяржаўнымі ўстановамі пачалі нялёгкую работу з вышэйпералічанымі ўразлівымі групамі. І гэта была не толькі раздача бясплатных прэзерватываў, абмен шпрыцаў, але і прадастаўленне кансультацыі, накіраванне на тэсты... «Залежныя ад наркотыкаў або тыя, хто займаецца камерцыйным сексам, могуць звяртацца да нас, бо мы створаны менавіта для дапамогі канкрэтным людзям, — тлумачыць **старшыня Беларускай асацыяцыі клубаў ЮНЕСКА Дзмітрый СУБЦЭЛЬНЫ.** — Мы распрацоўваем у тым ліку метады бясплатнага дыстанцыйнага навучання, і гэтым могуць карыстацца медыкі, педагогі, валанцёры, якія працуюць з яшчэ адной вельмі важнай групай рызыкі — моладдзю. Важна выяўляць найбольш рызыкоўных маладых людзей, каб яны своечасова атрымлівалі неабходную кансультацыю».

З мінулага года ў краіне асобная увага звернута на мужчын, якія маюць секс з мужчынамі. Размова — не пра сексуальную арыентацыю, а пра сексуальныя паводзіны: паводле неафіцыйных даследаванняў, 10 працэнтаў мужчын, якія маюць секс з мужчынамі, жанатыя, каля 2 працэнтаў жывуць незарэгістраваным шлюбам з жанчынамі, 45 працэнтаў мужчын гэтай катэгорыі ўступалі калі-небудзь у сексуальныя кантакты з жанчынамі. Так што гэта група рызыкі — прамы мост для перадачы ВІЧ у агульную папуляцыю. «Але, на маю думку, дзяржава не гатова падтрымаць прафілактыку такой катэгорыі замест Глабальнага фонду», — лічыць **старшыня праўлення Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Сустрэча» Аляксандр ШАБЛЫКА.**

На базе недзяржаўных грамадскіх арганізацый сёння працуе 48 ананімных кансультацыйных пунктаў, дзе спецыялісты размаўляюць на роўных, без эмоцый і асуджэння, пасля чаго з'яўляецца рэальны шанц, што нематываваны да гэтага прадстаўнік групы рызыкі з'явіцца ў дзяржаўнай установе, стане на ўлік і пачне лячэнне.

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@zviazda.by

■

ЦІ БУДЗЕ СУХІ ФІНАЛ У МОКРАЙ ГІСТОРЫІ?..

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Кіраўніцтва Першамайскай ЖКГ сцвярджае, што пенапласт таўшчынёй 30 мм «...забяспечвае адпаведнасць цеплавой аховы і супраціву цеплаперадачы знешніх агараджальных канструкцый дома №22 патрабаванням ТКП 45-1.04-206-2010 «Рамонт, рэканструкцыя і рэстаўрацыя жылых і грамадскіх будынкаў і збудаванняў...». Аднак жыхары ў гэтым сумняваюцца і хочуць, каб слой уцяпляльніка быў таўсцейшы.

Чаго чакае фасад?

Аляксандр МАЦЭВІЧ, дырэктар КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Першамайскага раёна г. Мінска» тлумачыць у лісце перапыненне работ па ўцяпленні наступным:

— З прычыны выканання жадання ўласнікаў (наймальнікаў) жылога дома №22 павялічыць таўшчыню пліт уцяплення за кошт уласных сродкаў, работы па рамонце фасадаў на гэтым аб'екце прыпыненыя да афармлення неабходнай дакументацыі згодна з заканадаўствам.

Трэба заўважыць, што капітальны рамонт адбываецца адразу ў трох дамах па вуліцы Калініна: №№ 18, 20 і 22. Слой уцяпляльніка па фасадзе быў паменшаны ва ўсіх іх. У лісце з Дзяржкамітэта па стандартызацыі, які прыйшоў у адказ на зварот жыхароў дома №22, паведамляецца, што новую праектную дакументацыю (пра выкарыстанне іншага ўцяпляльніка) Першамайская ЖКГ на дзяржэкспертызу ў кастрычніку не прадстаўляла.

У сваю чаргу **галоўны інжынер ЖКГ Першамайскага раёна Сяргей ЖАХОЎСКІ** ўпэўнівае, што «калі змены ў ПКД не прыводзяць да павелічэння кошту капрамонту, іх не абавязкова накіроўваць на экспертызу».

— Пэўныя змены ў праектах уцяплення дамоў адбываюцца амаль паўсюдна, гэта непазбежна на кожным канкрэтным будынку. А праз сітуацыю з домам №22 па вуліцы Калініна склалася беспрэцэдэнтнае становішча — цяпер па ўсім Мінску заказчыкі капітальнага рамонту павінны дасылаць змененыя рашэнні на экспертызу. А гэта дадатковыя тэрміны і грошы, якія лягуць на плечы ўсіх мінчан, нават тых, хто яшчэ толькі робіць адлічэнні на рамонт, і дзе ён яшчэ не запланаваны, — дадаў ён.

У лісце Дзяржстандарта, між іншым, паведамляецца: інспекцыйныя праверкі дамоў №20 і №22 па вуліцы Калініна ў кастрычніку бягучага года ўстанавілі, што шэраг работ на доме №22 выконваўся з парушэннем патрабаванняў тэхнічных нарматыўных прававых актаў. Інспекцыя выявіла парушэнні зацверджанай ПКД і пры ўцяпленні пенапластам у 30 мм фасада дома №20. У выніку работы па ўцяпленні фасада прыпыненыя, «падрыхтаваны матэрыялы па прыцягненні да адміністрацыйнай адказнасці заказчыка, падрадчыка, аўтарскага і тэхнічнага нагляду, а таксама накіравана прадпісанне па ліквідацыі выяўленых парушэнняў».

Вада знадворку і ўнутры

Вялікую і мокрую праблему стварыла жыхарам дома №22, як пісала «Звязда», зняцце вадасцёкавых труб пры рамонце страхі. Праз дзіркі ў жолабе, які праходзіць пад дахам, дажджавая вада ліцца на будаўнічыя рыштаванні і сцены. У выніку ў кватэры №35 першага паверха канструкцыя прамокла наскрозь. У кастрычніку ў пацярпелым памяшканні было два камісійныя абследаванні, па выніках якіх «па заканчэнні рамонтных работ генпадраднай арганізацыяй будуць праведзены аднаўленча-аздобныя работы ў гэтай кватэры», — паабяцалі ў лісце з ЖКГ.

Іншыя ўласнікі адчуваць наступствы мокрых сцен сталі крыху пазней. Так, над вокнамі кватэры №29 маюцца пастаянныя сляды заліцця, а ў кватэры №48 увогуле па ўнутранай частцы залітай сцяны па шпалерах пайшла цвіль. Яе жыхарка Ганна Манціцкая накіравала ў дырэкцыю ЖКГ ліст з просьбай прасушыць сцяну знутры кватэры і вывесці цвіль. Камунальнікі Першамайскага раёна наведаліся ў азначаную кватэру і, па словах гаспадароў, не склалі ніякага акта, паабяцаўшы прыйсці праз 20 дзён.

Дарэчы, газавыя калонкі, якія прадстаўнікі жыллёвай гаспадаркі планавалі дэманціраваць яшчэ пару тыдняў таму, працуюць у кватэрах дагэтуль, і сістэма цэнтралізаванага падагрэву вады так і не наладжана. Пры гэтым жыхары некалькіх кватэр паспяшаліся пазбавіцца ад калонак загадзя, выклікаўшы для гэтага адпаведныя службы. Цяпер тыя, хто паспадзяваўся на хуткае рашэнне пытання, засталіся ўвогуле без гарачай вады.

Улічваючы колькасць існуючых і новых праблем, нават намёку на канец гэтых рамонтных работ пакуль што не відаць. А на дварэ ўжо зіма...

Ірына СІДАРОК.
sidarok@zviazda.by

НАВІНЫ ПАДЗЕІ ФАКТЫ НАВІНЫ ПАДЗЕІ ФАКТЫ НАВІНЫ ПАДЗЕІ ФАКТЫ

Павышаюцца пенсіі

Працоўныя пенсіі, па ацэнцы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, павялічацца з 1 снежня ў сярэднім на 5 працэнтаў. Прафінансуе іх чарговае павышэнне дзяржаўны пазабюджэтны фонд сацыяльнай абароны насельніцтва.

Сярэдняя пенсія, пачынаючы з гэтага месяца, будзе раўняцца прыблізна 298,19 рубля. Як адзначаюць спецыялісты, памер павышэння пенсіі ў кожнага пенсіянера будзе залежаць ад індывідуальных параметраў стажа работы і велічыні заробку да звароту па пенсію.

Святлана БУСЬКО.

Каб пачуць і дапамагчы

Ва ўсіх рэгіёнах краіны працягваюць работу прамыя тэлефонныя лініі. Разбірацца ў камунальных, жыллёвых, дарожных і іншых набалелых пытаннях 3 снежня будуць прадстаўнікі абласных, гарадскіх і раённых выканаўчых камітэтаў, а таксама кіраўнікі справамі. Патэлефанаваць чыноўнікам можна з 9 раніцы да 12 гадзін. Нагадаем, «гарачыя» лініі працуюць кожную суботу.

Брэсцкі аблвыканкам:
старшыня Савета дэпутатаў Ашмянцаў Сяргей Дзмітрыевіч (80162213121);

Віцебскі аблвыканкам:
першы намеснік старшыні Грабнёў Генадзь Іванавіч (80212222222);

Гомельскі аблвыканкам:
старшыня Савета дэпутатаў Барысенка Алег Леанідавіч (80232751237);

Гродзенскі аблвыканкам:
намеснік старшыні Дзяшко Уладзімір Іосіфавіч (80152735644);

Магілёўскі аблвыканкам:
старшыня Савета дэпутатаў Ісачэнка Анатоль Міхайлавіч (80222501869);

Мінскі аблвыканкам:
намеснік старшыні Сірэнка Віктар Іванавіч (80175004160);

Мінскі гарвыканкам:
намеснік старшыні Карпенка Ігар Васільевіч (80172224444).

Сітуацыя пад кантролем

Як ужо паведамлялася, у нядзелю вечарам на Прыбугскім падземным сховішчы газу адбылася аварыя. У панядзелак вечарам уцечку газу спынілі, свідравіну загерметызавалі.

Але ў ноч на 30 лістапада адбыўся паўторны прарыў газу. Як паведаміў памочнік начальніка Брэсцкага абласнога ўпраўлення МНС Сяргей МАШНОЎ, у сціслыя тэрміны ўдалося ліквідаваць уцечку. У свідравіну запампоўваецца спецыяльны раствор. Рамонтныя работы будуць завершаны найбліжэйшымі днямі.

Паводле слоў Сяргея Машнова, санітарныя службы пастаянна вядуць маніторынг загазаванасці паветра. Рэгіструюцца паказчыкі блізкія да нормы. На выпадак перавышэння дапушчальнай канцэнтрацыі быў распрацаваны план эвакуацыі жыхароў найбліжэйшых населеных пунктаў. На шчасце, экстранных мер прымаць не давялося, сітуацыя заставалася пад кантролем.

Святлана ЯСКЕВІЧ. *yackevich@zviazda.by*

Рыхтуемся да навагодніх кірмашоў

Каля 15 тысяч калядных і навагодніх выставак-продажаў і кірмашоў плануецца правесці ў Беларусі. Такая інфармацыя прагучала на калегіі Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю.

Як паведаміла яго прэс-служба, у перыяд калядных і навагодніх свят па краіне запланавана правядзенне каля 890 святочных кірмашоў, а таксама каля 14 тысяч 965 мерапрыемстваў, скіраваных на стымуляванне пакупніцкага попыту, — выставак-продажаў, акцый па зніжэнні цаны тавараў і іншых рэкламных мерапрыемстваў.

Кошт заказу — на выбар кліента

Напярэдадні зімовых свят пра гэта нагадаюць кавярням і рэстаранам

З гэтай мэтай Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю правядзе маніторынг аб'ектаў грамадскага харчавання.

Гандлёвая інспекцыя актывізуе назіранне з мэтай кантролю выканання заканадаўства аб'ектамі грамадскага харчавання ўсіх форм уласнасці. Асаблівая ўвага, як паведамляе прэс-служба міністэрства, будзе ўдзелена парадку афармлення папярэдніх заказаў на абслугоўванне, недапушчальнасці вызначэння мінімальнага кошту заказу, а таксама ўстанаўлення платы за арэнду памяшкання, у якім праводзіцца абслугоўванне.

Пра факты парушэнняў у аб'ектах грамадскага харчавання грамадзяне могуць паведамляць па «тэлефоне даверу» гандлёвай інспекцыі Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю (8 017) 200-92-02.

Выратавалі з пятлі лася

У Крупскім раёне на граніцы з заказнікам «Селява» аператыўнікі Дзяржінспекцыі знайшлі лася, які трапіў у бяду.

Жывёла прыйшла паласавацца яблыкамі ў стары калгасны сад. Калі сахаты паспрабаваў падабраць плады з зямлі, то заблытаўся рагамі ў прывязанай да дрэва браканьерскай пятлі. Апошняя была скручана з трывалага стальнога троса так, што нават моцная жывёла не магла яго разарваць. Спрабуючы вырвацца, лось кідаўся і ўсё тужэй зацягваў пятлю на рагах. Каб вызваліць жывёлу, давялося трос перасекчы. Месца незаконнага палявання дзяржінспектары ўзялі на заметку. Цалкам магчыма, што неўзабаве будуць злоўлены браканьеры, якія займаліся тут паляваннем.

Сяргей РАСОЛЬКА.